

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirbírás: a/iltterak:
Főlvétetek árszabály szerint a kiadó
hírtalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetői irodá
jában Budapest, Váci-utca, Oppeli k
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu
mono nell' ufficio di spedizione in Fiume
Tipografia Battara.

1891 Márczius 8

Megjelenik minden vasárnap

8 Marzo 1891

A hazai ipar Fiumében.

Fiume 1891 márczius 7.

A hazai kézművészeti kiállít
ás megnyitásának mély benyomást
keltő pillanatainak hatását még
élénken észleljük, s máris egy más
sik örvendetes és nem kevésbé
fontos esemény kelt örömet a ki
kötő városban.

Tegnap nyitotta meg szeretett
József főhercegünk a magyar ipar
termékeinek állandó bemutatására
szánt díszes csarnokot, melyet a nem
zet és kormányunk áldozatkészsége
szentelt a magyar ipar garapodá
sának. — Szinte meglepően gyors
egymásutánban létesülnek Fiumé
ban mindazok a gyakorlati fon
tosságú intézmények, melyek nél
kül a magyar közgazdaságnak, s
az ettől elválaszthatlan tengeri ke
reskedelemnek föllendülését nem
is képzelhetjük.

Mi ez intézményeket a nemzet
s a kormány által huszonöt éven
át kifejtett lázas tevékenységnek és
önfeláldozó munkálkodásnak, ered
ményei gyanánt üdvözöljük, nem
a hivatkozásnak, de kitartó mun
kálkodásnak elmaradhatlan sikerei
ezek, tanúságai a nemzet élepképes
zéségének biztató lojai, erős védbás
tyái az új életre kelt Magyarorszá
gnak.

A magyar kereskedelmi muzeum

Állandó kiállítás Fiumében.

A „Fiume” eredeti tárcája.

A kereskedelmi muzeum tegnap meg
nyitott állandó kiállításával egy üdvös esz
me valósult meg, mely a magyar ipar ter
mékeinek a magyar kikötő városban, s
az ezzel összeköttetésben álló egyéb
piacokon is hivatva lesz propagandát
teremteni. — A kiállításra a jelszó már
évekkel ezelőtt ki volt mondva, míg
végre Baross Gábor kereskedelmi mi
niszter azt a megvalósításra juttatta.

A muzeum létesítését sok előtanul
mány előzte meg. — Gróf Szapáry Ká
róly a muzeum jelenlegi igazgatója hos
szú időn át foglalkozott a fontos ügy
gyel; hosszabb külföldi utazásokat tett,
alapos ismereteket és tapasztalatokat sze
rezve a külföldön a hasonló intézmények
szervezetéről. — A hosszúság és alapos
tanulmányok eredményeképp előttünk áll
a fiumei állandó kiállítás, mely szűkebb
keretében is eléggé kidomborítja a nagy
fontosságú célt, melyre az hivatva van.

A fiumei állandó kiállítás nagy héza
got tölt ki a kikötő városban; a fővá
ros után első sorban Fiume az a pont,
mely alig nélkülözhet ilyen intézményt;
minden világrésztől fordulnak meg itt
idegenek, kiknek alkalma nyílik a ma

fiumei csarnoka, ha egyelőre nem is
nagy méretekben, de bizonyára előny
ösen fogja bemutatni az anyaország
e fontos pontján a még fiatal életű
magyar ipar termékeit. A hazai
kézművészetnek nem régiben váro
sunkban bemutatott alkotásai be
esületünkre váltak: a kiállított
magyar ipari tárgyakról hallott
vélemények után, e tekintetben is
jól eső és biztató elismerésnek let
tünk részeseivé.

És ha figyelmünkre méltatjuk
azt a rohamos haladást, mely már
is nem egy irányban előre veti
biztató fényét, úgy csaknem nélkülöz
hetlenül szükségesnek kell ma már
tartanunk a hazai ipartárgyaknak
állandó kiállítását Fiumében.

Eltekintve ugyanis attól a na
gyobb fontosságú végeztől, hogy
t. i. iparcikkeinket már a legkö
zelebbi jövőben az önállóbbá lett
magyar tengeri gőzhajózási közle
kedés útján, nekünk konvenió
piacokra kell exportálnunk, a
szűkebb körre terjedő helyi fogyaszt
ást sem szabad szem elől tévesz
tenünk.

Fiumében sok tekintetben még ma
is túlyomólag angol, francia, és
osztrák gyártmányok kerülnek el
adásra, mely a fogyasztás helyi
jellege mellett is, nem csekély ér
téket képvisel; mert tény az, hogy
Fiume ma már egy elég nagy vi

déknek is, nem jelentéktelen köz
pontjává lett.

A kereskedelmi muzeum fiumei
képviselőségének másik és fonto
sabb feladata az, ha a hazai cikkek
nek akülföldi piacok fogyasztása
által is igyekszik érvényt szerezni.
— Csak akkor fogunk hazai ipar
cikkeink versenyképességéről igaz
zán meggyőződni, ha azok akülföldi
piacokon is hiányt pótolnak, s
így a viláfgazdaság legtermésze
tebb okainál fogva, vevőkre is ta
lálnak.

Valljuk be őszintén, hogy a ma
gyar iparcikkek még ma, a hazai
gyártás mennyisége és minőségét
tekintve nincsenek a külföldi pia
cokon a kellő arányokban el
helyezve; nyilvánvaló tehát, hogy
e téren is fontos feladatok várnak
az új intézményre.

Kifürkészni tanulmányozni a ne
künk lehető legjobb piacokat, ha
zai gyárosainak és iparosai
nak irányt adni: hol és minő ha
zai gyártmányok és iparcikkek
lesznek legelőnyösebben értékesít
hetők; — nem elég a jó és ver
senyképes cikk, de szükséges is
mernük az értékesítés módját is.

Ha a fiumei kereskedelmi mu
zeum, mint annak az eddig kifej
tett tevékenységéből meggyőző
hadtünk, feladatának magaslatára
tud emelkedni, úgy nagy fontos
ságú szolgálatokat tehet az ujon

pas asztali s egyéb készleteket állítot
tak ki, míg Giórgi H. (Budapest), ki a
hanyatlásnak indult festett üvegipar fej
lesztése körül bir érdemekkel, e nem
ben igen csinos magyar motívumú
tárgyakkal szerepel.

A porcellán agyagipar is szépen van ké
pviselve. Láng M. ismert budapesti cég
csinos tárgyai mellett porcellánjai mel
lett, kiváló helyet foglalnak el „A mo
dori agyagipar tannühely” opus kéz
ítményei, melyek között a szoborszerű
díszítő tárgyak, habár műizlés tekinté
tében magas fokozán állanak, az ilym
űvű olasz tárgyakkal olcsóság tekinté
tében nem versenyezhetnek; Fischer Vil
mos kolozsvári díszmű porcellánjai i
gen tetszetősek; méltán keltenek figyel
met Koss Miksa miskolci pompás ké
ítményei, melyek a mellett, hogy ol
csók, kitűnő ízléssel vannak előállítva —
„Az ungrai porcellán és agyagipar rész
vény-társaság” darabjai egyszerű de ne
mes formáikkal imponálnak.

Giórgi A., ki az ötvösség egy spe
cialis fiumei ágának művelésével vonta
magára legutóbbi időben a figyelmet e
zúttal is szebbnél szebb arany moretti
tárgyakkal mutatja be ügyességét.

„A nagybecserkei szövő tannühely”
szép lábszőnyegekkal van képviselve,
míg Kovácsky Sarolta (Elemér) orszá

nan alakult kereskedelmi társasá
gnak is, melynek szüksége lesz min
den oly tényezőre, mely érdekeit
a nagy nemzetgazdasági cél iránti
lelkeseedsből előmozdíthatja.

Baross miniszter ez újabb al
kotását egyébiránt még számos
fontos okból üdvözölhetjük lelke
sedéssel; azonban a még csak sejt
tett és be nem következett tények
nem vágnak elejé; a fontos ügy jó
kezekben van, s bizalommal tekin
tünk annak vezetésére; sok
még a teendő, de a kezdetnek
szép sikere is önbizalomra int, és
munkára serkent. Az egykor elha
gyott tengerpart, s a szép Fiume ma
életre kel, benépesedik; egykor a
közöny volt ápolója, ma az okos
sággal előrelátással párosult lelke
sedés, a gondos edes anyja; nem
esoda ha virágnak, s ha szívünk
kiürthetetlen meggyőződéssel bizunk
jövendő erejében és nagyságában!

M—cs.

Az államsegélyben része
sülő hajójáratok forgalmi
eredménye.

A Sverijuga és társai vállalat fiume
metkovičhi és fiume-ragusai járatainak
áruforgalma f. évi január hóban a kö
vetkező volt:

Kivitetett Fiuméből összesen q. 7.076.55
q. behozatott pedig 4.898.86 q. úgy hogy
az összes áruforgalom 11.975.41 q-t ki
tett, mi hasonlítva az 1890. évi január
ban eszközölt forgalomhoz 4623.4 q-nyi

gos hűvű torontálmegyei szőnyegekkel
szerepel, a gazdag színözű tárgyak
valóban szépek, s ügyes elhelyezésük
nagyban hozzájárulnak a kiállítás dísz
ítéséhez is; Kaldetz Albert, (Budapest),
Lingal J. (Budapest) esztergályos és mű
asztalos tárgyakkal jelentek meg; a szo
lid és tiszta munka a kiállított tárgyai
kon azonnal meglátszik. Tovább halad
va „A fiumei első magyar vízszántoló és
vízskeménnyítő gyár részvény-társaság”-nak
nagy hírnévre jutott versenyképes cik
kei vannak kiállítva gazdag változatokban
és izléses csomagolással; Machup A. és
E. stearin és glicerin cikkek. Szésvost
Emil vegyészeti gyára, Detsiny Gusztáv
és társa, Weisz Bertold és Manfred kon
zervgyára exportra nagyon alkalmas
cikkekkel vannak képviselve; Sendlein
János (Pozsony) kitűnő megfya ipar
cikkekkal, Rohonczy G. (Budapest) a sa
ját találmányú korcsolyáival vesz részt
a kiállításban; „Az első pesti spodium
és esztilisz gyár, kiállítása „Gross és
Weisz budapesti cég kitűnő kalap ne
mez mintái, valamint Fischer Gusztáv
utódai (Budapest) nagyon szép pasz
ománt díszítványi figyelemre méltó ipar
termékek.

Különösen örvendetes benyomást kelt
az állandó kiállításban egy új hazai ipar
termék, melyet kiállításaink mindedig

esökkenést eredményez.

Az egyes kikötőket tekintve a forgalom a következő volt:

Kivitel	
Zara	515.66 q.
Sebenico	1056.51 "
Traù	144.11 "
Spalato	3108.57 "
Milná	51.00 "
Metkovich	1282.37 "
Trappano	207.54 "
Cittavecchia	15.62 "
Ragusa	694.21 "
Összesen 7076,55 q.	

Behozatal	
Zara	195.98 1/2 q.
Sebenico	361.11 1/2 "
Traù	407.93 "
Spalato	3185.75 "
Milná	0.43 "
Metkovich	122,13 "
Trappano	51.81 "
Cittavecchia	251.37 "
Ragusa	323.33 "
Összesen 4998.86 q.	

Fontosabb kiviteli cikkek voltak: 3012.13 q. liszt, 1073.79 q. buza, 107,41 q. tengeri, 485.92 q. üres hordó, 631,45 q. kőolaj, 158.87 q. ram, 331.50 q. rizs, 315 q. rizskorpa, 165.80 q. cizkor stb.

A behozatal közt szerepel: 169.78 q. chrysantem, 137.53 q. tengeri, 155.28 q. bőrk, 157.07 q. faggyu, 4061.62 1/2 q. bor stb.

Személy szállított 27 vagyis 16-al keveseb, mint az előző év megfelelő havában.

Fiume-szicília-maltai vonal. E vonalon az idei második járat az „Adria” társaság által bérlet „Braemar” gőzös által f. évi február hó 6-ka és 21-ke közt teljesített.

Ez alkalommal Fiuméból elszállított: Cataniaiba 1252.50 q. fa, Messinaiba 4666 q. fa, 180 q. donga, végre Maltába 11.50 k. kő, 390 q. fa, és 300 q. donga, összesen 6800 méterháza.

Behozatal nem létesített, és a közbeeső kikötők közt nem történt szállítás.

Az előző január havi áruforgalomhoz hasonlítva a forgalom 250.50 méterházaival csökkent.

Fiume tengeri áruforgalma 1891. január hóban, a következő képet nyújtja

Behozatal.		
168,094.7 q.	151,044.1 q.	+ 17,050.6 q.
86,111 n. ^o	57,910 n. ^o	+ 28,201 n. ^o
1445.7 m. ₃	1347.7 m. ₃	+ 71 m. ₃
Kivitel.		
147,147.1 q.	191,607.3 q.	- 44,460.2 q.
6,083.818 n. ^o	6,565.570 n. ^o	- 481.751 n. ^o
2702.2 m. ₃	4926.7 m. ₃	- 1623.5 m. ₃

dig nélkülözni voltak kénytelenek. Ez új cikkek a Puecher és Passavalli testvérek által Fiumében nemcsak rég ben létesített „Első magyar selyemgyárának” szép selyemtárgyai, melyek nem erősségük de ritka szép fényük által is méltan vonják magukra a közfigyelmet. — A *Kunody és Krausz* cég (Budapest) szép kalap mintákat, „Az első magyar szövő és kötőgyár” (Budapest) a tengerpart vidéken kelendő téli alsókat a egyéb praktikus tárgyakat állított ki.

Szépök a *Brachfeld* Szigfrid (Budapest) kitűnő izléssel készített fehéremű, s melyek elég olcsók is; föltűnést keltező szép munkák a gróf Bethlen-Mauer Berta által kiállított nagy-selyki (Küküllő megye) arannyal áttört szövött függönyei és egyéb tárgyai.

Smith & Meynier papírgyárosok (Fiume) csinos kiállításra figyelemre méltó; *Simon András* bakonyvidéki kerti butorai praktikus és olcsó butorok, melyeknek vidékünkön könnyen lehetne propagandát teremteni; *Schnabl* Gyula (Oravicza) katrinézak; *Nagy Lajos, Langer J. Gyarmathy* Zsigáné (Bánffy-Hunyad) népszerű kalotaszegi varrottasaival, pompás mintákkal mutatják be a hazaiszövő és himző ipar e specialitásait; nem-

A behozatal mely a múlt évben folyton növekedő mennyiségét tüntet fel, ez évben is folytatja ezen irányt, és úgy a súly szerinti árak, mint a darab szerinti számított fanemiek behozatala, jóval meghaladja a múlt évi január havi eredményt.

Növekedett különösen a zab (+ q. 762.7) az olaj (+ 638.2 q.) a kőszén (+ 19,722.8 q.) a kő és kőárak (+ q. 7090 q.) a juta (+ 31,302 q.) a téglák (+ 7496.7 q.) stb. behozatala.

Kedvezőtlenebb eredményeket mutat föl ellenben a kivitel, mely valamennyi áruemnél csökkent. E jelenség azonban, mely csak részben tulajdonítható a kereskedelem pangásának, főképp arra vezethető vissza, hogy a forgalom a január hóban uralkodott szerlelettel rossz időjárás folytán ismételt megakasztva volt, hogy egyrészt a vasuton minden forgalom hosszabb ideig szünetelt, másrészt a hajók rakodásukban és indulásaikban gátolva voltak.

Osztrák-magyar Lloyd.

Az osztrák-magyar Lloyd gőzhajózási társulat igazgatósága a részvényeseket április 6 ára rendkívüli közgyűlésre hívta össze, mely közgyűlésnek tárgyai gyanánt a következő három pontozat van kitűzve: 1. Közlések a fennálló közös szerződés felbontása s a cs. kir. kormány-nyal kötendő új szerződés ügyében. 2. Netaláni határozathozatal a mostani közös szerződés felbontása s egy új szerződésnek a cs. kir. kormányval való kötése fölött. — Az osztrák-magyar Lloyd és az osztrák kereskedelmi miniszterium közt folytatott tárgyalásokot tegnap több órai tanácskozás után befejezték és a társaság meghatalmazottjai vissza is utaztak már Trietzbe. A tárgyalások folyamán, a Erdblatt szerint, megállapították a menetrendet. A levantei utirány számára az eddig nem érintett kazamániai állomások érintésével (Kis-Azsia déli része) hetenkénti járatokat ajánlottak, Indo-Khínát illetőleg havi közvetlen járatokat hoztak javaslatba és pedig Shangaiba, Yokohamába, esetleg Manillába és a németalföldi birtokokba. A vállalat az osztrák kormánytól egy bizonyos összeget kér egyszerűs-mindenkorra, hogy hajóállományát kiegészíthesse a szonkivül tetemes évi szubvenziót, hogy a bevételek és kiadások közt az egyensúlyt helyreállíthassa, a részvényeseknek mérsékelt osztalékot fizethessen. A társaság megbízottjai kiszámították, hogy a vállalatnak legalább 3.5 millió forintra rugó állami szubvenzióra van szüksége, hogy boldogulhasson; de

különbösen szépek a *Kapcsay* Jánosné varrottas feléi is.

Méltán kelt föltűnést Herman Dániel (Zágráb) kiállításai, mely szinte etnografikus jellegű; pompásan himzett női ködmönök, ingvállak, kulacsok stb. vannak kitűnő izléssel egymás mellé állítva; *Katzer* János (Budapest) lábmegelőzőkkel, *Dukovits* Daniel (Veszprém) rövidszőrű pokróczkok, *Krammer és Jeckelius* (Brassó) igen finom kiállítású hosszúszőrű pokróczkokkal, takarókkal, *Sachs* Ármán jégsekrényekkel, *Teirich és Leopolder* (Budapest) villamos készülékekkel; *Boross* testvérek (Budapest) takarék tűzhelyekkel szerepelnek.

A kikötő városban kiválóan gyakorlati értékkel bírhatnak *Arka* Sándor (Budapest) kitűnő szerkezetű ernyők, és redőnyei. — Szép himzett munkákkal vesz részt *Wald* Mihály (Budapest) valamint *Istvánffy* István (Török Besze); *Schraiber* György (diszes) kulacsokat és vasrostélyú pinze tokokat, *Strausz* Sándor (Budapest) saját találmányú fágó gépet, *Herzka* és Márkus (Budapest) vasbutorokat *Kancser* Kálmán (Budapest) ólomcsöveket és lemezeket, *Fairbanks* (Bpest) mérlegeket; *Czinner és társa* (Szeged) szép gyékényeket. A

azért beleegyeznek a társaság abba, hogy a kormány már a négy százalék osnál nagyobb oszlatékbán osztozzék, holott az 1888-ban kötött szerződés értelmében a kormány csak akkor kap az oszlatékat, ha az a hat százalékot meghaladja. A Lloyd-társaság megbízottjai továbbá azt is kívánják, hogy az osztrák és a magyar kormány közt a társaság valamely képviselőjének meghallgatása nélkül közzé egyezmény néhány pontját szintén változtassák meg. Arról van ugyanis szó, hogy a Lloyd mint tisztán osztrák vállalat és a magyar Adria közt milyen viszony álljon fön s tartoznék-e a Lloyd hafi ezután is minden utjukban Fiumében kikötni. A társaság meghatalmazottjai az egyezménynek ezt a pontját elfogadhatatlannak tartják. A brazilai járatokat illetőleg nem jöttek megállapodásra. A mi pedig a szubvenziót illeti, arra nézve az osztrák kereskedelmi miniszterium képviselői szintén nem nyilatkozhattak még határozottan és véglegesen, mert előbb a pénzügyminiszterrel kell az ügyet megbeszélni.

Új állami építkezések a szabad kikötő megszűntése esetére.

A fiumei szabad kikötőnek a triezsi szabad kikötővel egy időben történi megszűntetése, tudvalevőleg a f. évi június hó 30-kára van elhatározva. — A szabad kikötő megszűnése különösen az első sorban, vám- és pénzügyi szempontokból nagy szabású állami építkezéseket igényelnek. — Úgy a m. kir. tengerészeti hatóság, mint a fiumei m. kir. pénzügyi igazgatóság lazás tevékenységet fejtenek ki, hogy a munkálatok megállapított határidőre befejezve legyenek.

A szabad kikötő megszűnésével kapcsolatosan szükségesnek mutatózó állami építkezéseket nem sokára megkezdik; erre enged következtetni legalább az a hír, hogy az építkezésekre vonatkozó pályázati hirdetmények, már a legközelebbi napokban lennének közzétéve. — Ha e hír, mint azt hisszük is, megvalósul, egyúttal meg lenne czífolva a vállalkozók köreiben alaptalán eltejedt hiedelem, hogy a munkálatokat rövid uton adnák át egy erre kizemelt vállalkozónak.

A létesítendő építkezések legfontosabb részei a következők: egy fővárhivatali épület létesítése az ú. n. „punto franco” területén; továbbá a punto franco díszes bekerítése; pénzügyi bódék építése a bejáratok előtt; vámkiirendelési épületek létesítése a Szapary riván, az Adamich és Maria Teresia molókón; élelmiszeri bódék föllállítása; őrbódék föllállítása a pénzüg. őrk részére; a punto franco területére eső tárak ablak- és

nagybányai növények kosorakat és gyékényből font izléses tárgyakat állítottak ki.

„A fiumei hajlított butorgyár” kollektív kiállításába szép tárgyak vannak fölveve, nem különben csinosak *Redlich* Lajos takaréktűzhelyei Fiuméből, *Hochmann* Lajos vasbutorai és ágyrudony betétei szintén figyelmet érdemelnek; *Kerstinger* György budapesti „Első magyar konzervgyára” savanyú káposzta készítésére, káposztan-műveket állított ki; e cikkeknek is könnyen lehet nálunk keendőseget szerezeni.

A szesz italok szintén szép számmal vannak képviselve; *Zeyk* József (Fiume) kitűnő erdelyi borokat, *Palugyay* I. és fiai (Poztóny) vörös és fehér magyar borokat, *Blau* M. fiai (N. Kanizsa) cognacot, *Dietl* József (Budapest) borokat, *Hubert* J. C. (Pozsony) pezsgőborokat, *Törley* József és társa (Budapest) pezsgőborokat, *Lilke* L. (Pécs) pezsgőborokat, *Jalics* A. F. és társa (Budapest) hazai borokat; *Kiepac* J. (Körös) cognacot és sajtot állítottak ki.

Közvetlenül a kiállítás előtt érkeztek meg *Cartesio*, *Curti* A. G. macaroni-féléi, *Jungfer* Gyula kovacsolt vasból készült pompás műtárgyai.

ajtó nyílásainak ellátása drófonatokkal, s egyéb szükségesnek mutatózó kisebb nagyobb átalakítások.

Ha figyelembe vesszük, hogy ezek, a már magukban véve nagy tej delmü munkák átapos befejezése mily nagy előtanulmányokat igényelnek, úgy alig hiszszük, hogy azok egy a tapasztalható és nagyon is fokozott erőfeszítés mellett is megvalósíthatók legyenek.

A kereskedelmi muzeum állandó kiállításának megnyitása.

A budapesti kereskedelmi muzeum fiumei állandó kiállítása elé már napok óta élénk érdeklődéssel tekintette kikötő város közönsége. — Növelte az érdeklődést a tény, hogy József főherceg, engedve gróf Szapary Károly kiállítási igazgató kérésének hajlandónak nyilatkozott a kiállítást személyesen megnyitni.

A kiállítás rendezése általában a legjobb benyomást kelti, s mindamellett, hogy még a legutolsó pillanatban is érkeztek a kiállításra szánt tárgyak, a megnyitásra minden darab a maga helyén volt.

Már a kiállítás megnyitása előtt nagyobb számú közönség lepte el a kiállítási csarnok előtt a bejáratot. A kiállításra meghívott polgári és katonai hatóságok főnökei, az idegen hatalmak képviselői, s a kiállítók közül többen helyet foglaltak a kiállítási csarnokban.

József főherceg *Klotild* főhercegné asszonyval, és leányukkal *Maria* Derotya főhercegnével, *Szárany* grófnő udvari hölgy kíséretében tíz órakor érkeztek meg egy udvari fogaton a kiállítási csarnok elé hol gróf Szapary Károly a fiumei állandó kiállítás igazgatója, valamint a kiállítás felügyelő bizottsági tagjai: *Mohovich* Emidio, *Smoquina* kamarai titkár, ifj. *Corsavaz* Ferenc és *Maderspach* S. által fogadtattak.

Alig lépett ő fensége a terembe, gr. Szapary Károly a következő beszédet intézte hozzá:

Fenséges Uram!

Mindenek előtt fogadjon Fenséged hála köszönetünket, hogy ezen hazafis és közhasznú intézmény megnyitását magas személyének megjelenése által kitüntetni kegyeskedett.

A kereskedelmi muzeum fiumei képviselőségének feladata nagy és fontos. Egy tágas tevékenységi tér nyílik meg előttünk, mert külkereskedelmünk aránylag még csekély és iparunk még csak fejlődésben van.

Sok történt az utolsó években iparunk emelésére, de a gyártás a fogyasztás által lesz szabályozva és iparunk csak akkor fog valóban felvirulni, ha gyártmányaink hazánk határain kívüli tengeren túl is piacot keresnek és szereznék.

Gyártmányainknak befolyást szerezeni és azokat külföldre tovább tolni, ezáltal a folytonos és fokozott új gyártást lehetővé tenni, ez a célunk, ez élénkíti és teszi az ipart életképessé és erőssé.

Hazánk sok terménye versenyképes a külföldön, de azt hogy mely cikkek és hol versenyképes ezt kifizésznél és tanulmányozni a mi feladatunk.

A fölmonvelt, a kereskedelelem és az ipar nélkül, ma már nem viuthat. Törekvésünk tehát az egész országra nézve nem csak hasznos, de szükséges.

Baross minister ezen új alkotása Fiume szeretett szép kikötővárosunkra is nagy fontossággal bír, mert a szabadkikötő beszüntetésénél a helybeli és vidéki kereskedőknek alkalmat nyújt hazánk gyártmányaival megismerkedni és a gyártókkal érintkezésbe lépni. Ezen útmélet előkészítésére és könnyítésére is vagyunk itt; adja az Isten, hogy szép do nehez feladatainknak becsülettel megfeleljünk, imádott királyunk dicsőségére, szeretett hazánk javára és kedves városunk felvirulására. Alázattal kérjük fenségedet, kegyeskedjék az állandó kiállítást megnyitottak nyilvánítni.

Az üdvözölő szónoklatra József főherceg a következő tartalmas és szép beszédet mondotta:

„Mily hordozására az ipar mily halhatatlanul szükségesnek mutatkozik az állam számára kiállítások adta elő M...”

Mint a... egyesület... örömmel... hálámát fej... ránt, ki e f... tése által... tevékenység... mindazoknak... buzgósággal... méban, e gy... geri városun...

Majd olasz... „Mint a... védaöke, ösz... jezem ki gyö... josunk Fium... destánk Ciot... kereskedelmi... ke Meynier... buzgósággal... iparkiallítás... létesítésén...”

Majd ismet... vait:

„És most l... zen kiállítás... nak nyilvánít...

A főherceg... éljenek hangz... Ferencz *Klotild*, *Maderspach* S... rattyó főherceg... virágbokrézt n...

Ezután Józse... főhercegnők gr... zó kíséretében... róly utmutatás... tekintésére ind... ráig tartott szem... zett kiállítását, s... millet az Adriát... hosszabban tá... közül is többek... sabban szemléte... butorgyár tárgya... vált igazgatójáva... zott néhány sz... hogy a vejenék... ültetvényeiből k... alkalmak és haj... — megtekintette... gyáros tűzheycit... meg *Gyarmathy* varrottasait, *Lang... seit*, a torontái... kat; behatóbb fig... *Puecher* és *Pass...* magyar fiumei s... szép termékeit; a... agyagipar tárgya... méltatták *Smith* pirgyárosoknak k...

A. ékszerész gy... kait stb.

Mielőtt a főher... család tagjai a ki... József főherceg... asszonynak Petko... Sandstein német... gost francia alko... angol konzult; *C... nuova* Fülöp olasz... Aristid görög alk... *di Montalbo* don J... *Karanda* Emil br... hercegasszony mir... hány szivettel szö... bit t üntette ki ho...

„Mily horderejű hazánk fölvirágzására az ipar és kereskedelem, és mily halhatósan támogatják ezeket az állandó kereskedelmi múzeum kiállításai, ékes szavakban adta elő Moltóságod.

Mint a magyar országos iparegyesület védnöke minden szavát örömmel üdvözlöm és legbensőbb hálámát fejezem ki kormányunk iránt, ki e fontos kérdés megfejtesé által serkent beanünkett új tevékenységre: hálámát fejezem ki mindazoknak, kik fáradságtalan buzgósággal alapították meg Fiumében, e gyöngéden szeretett tengeri városunkban az ügyet.

Majd olasz nyelven így folytatta: „Mint a magyar iparegyesület védnöke, őszinte köszönetemet fejezem ki gyöngéden szeretett városunk Fiume iránt, különösen pedig Ciotta lovag iránt és a kereskedelmi és iparkamara elnöke Meynier úr iránt, a kik nagy buzgósággal dolgoztak az állandó iparkiállításnak városunkban való létesítésén.”

Majd ismét magyarul, így végezte szavait:

„És most Isten áldását kérem ezen kiállításra, melyet megnyitottak nyilvánított.”

A főherceg beszédére háromszor élesen hangzott föl, mire új. Corossacz Ferencz *Klotild* főhercegnő asszonynak, *Maderspach* Sándor pedig *Mária Dorottya* főhercegnőnek egy-egy pompás virágokból nyújtottak át.

Ezután József főherceg, valamint a főhercegnők gróf *Zichy* Ágost kormányzó kíséretében és gróf *Szapáry* Károly utmutatása mellett a kiállítás megtekintésére indultak; a háromnegyed óráig tartott szemle alatt *József* főherceg meg *Littrow* Henrikkel és *Kuranda* Emillel az Adriatársulat vezérigazgatójával hosszasan társalgott, s a kiállítók közül is többeket megszólított; hosszabb szemléte meg a fumei hajlított butorgyár tárgyait, mely alkalommal a gyár igazgatójával *Ferry* Nándorral, is váltott néhány szót, örömet fejezve ki, hogy a vejenek: *Turn-Taxis* hercegnék ültetvényeiből kikerülő faneműk, mily alkalmasak a hajlított butor gyártására; — megtekintették *Redlich* Lipót fumei gyáros tűzhelyeit, figyelmesen szemlélték meg *Gyarmathy* Zsigáné kalotaszeghi varottasait, *Langer* J. budapesti himzéseit, a torontáli, és bácskai szőnyegárúkat; behatóbb figyelmükre méltatták a *Puecher* és *Passavalli* testvérek *Élső magyar fumei selyem gyárának* ritka szép termékeit; a magyar porcellán és agyagipar tárgyakon kiváló figyelmükre méltatták *Smith* és *Meynier* fumei papírgyárosoknak kitűnő ízessel berendezett kiállítását, s megtekintették *Gigante* A. ékszerész gyönyörű moretti munkáit stb.

Mielőtt a főherceg és a főhercegi család tagjai a kiállítást megtekintették, *József* főherceg valamint *Klotild* főhercegné asszony gróf *Zichy* Ágost kormányzót, valamint *Ciotta* polgármestert a legszívélyesebb fogadtatásban részesítették.

A kiállítás megtekintése után gróf *Szapáry* Károly az idegen államok képviselői közül bemutatta *Klotild* főhercegné asszonynak *Petkovits* A. orosz konzult, *Sandstein* német alkonzul, *Sauvair* Ágost francia alkonzul, *Faber* György angol konzult; *Conte Rogeri di Villanova* Fülöp olasz konzult, *Raptopoulos* Aristid görög alkonzul, *San Martino di Montalbo* don Juan spanyol konzult; *Kuranda* Emil braziliai alkonzul; a főhercegné asszony mindannyival váltott néhány szívelyes szót, s különösen ez utóbbit tüntette ki hosszabb megszólítással.

A kiállítás megtekintése és a külföldi államok képviselőinek bemutatása után *József* főherceg ismétlen kifejezte megelégedését gróf *Szapáry* Károly előtt a kiállítás sikerült elrendezése fölött s a miután ez utóbbitól, valamint gróf *Zichy* Ágost kormányzótól és *Ciotta* polgármestertől szívelyes kézzorítással elbucszott, a Giuseppe villába hajtatott vissza.

A kiállítás megnyitására gróf *Zichy* Ágost kormányzón és *Ciotta* polgármesteren kívül a város előkelői csaknem teljes számban megjelentek. A városi képviselőtestület köréből ott voltak Dr. *Gelletich* Miklós I. alelnök, *Mohovich* E. II. alelnök, *Gregorich* Otmár, *Dall* *Oste* G., B. Dr. *Dall* *Asta* Szaniszló, *Gelletich* János Wauchig Izidor, *Biscontini* Henrik: jelent voltak még; *Ivanossich* Henrik ezredes, *Seemann* Károly ezredes a hadi tengerészeti akadémia parancsnoka, *Eördögh* Jenő oszt. tanácsos, *Littrow* Henrik főregattkapitány, *Szobovics* Lajos p. ú. tanácsos, *Hoffmann* Antal ezredes, *Liszky* József honvédszázados, *Várady* Gábor kir. ügyész, báró *Schossberger* Nándor és *Engel* Pál, gróf *Wickenburg* István báró *Abela* Jenő, báró *Vranyczany* Simon, és György, *Barac* Milutin, *Hoffmann* S. *Moravék* Lipot, *Rauch* Géza, *Lazar* István *Donath* Imre.

— A fővárosi sajtó a „Nemzet” az „Egyetértés” s az „Országos Ertesítő” által volt képviselve, a helybeli lapok kevés kivétellel szintén képviselve voltak. A hivatalos megnyitást után nagyszámú közönség tekintette meg a kiállítást; gróf *Zichy* Ágost kormányzónk neje szül. *Wimpffen* Hedvig grófnő szintén hosszabb időt töltött a kiállításban.

A kiállítás, eddigi berendezésével is, általában a legjobb benyomást kelti a kikötővárosban; hiányát látjuk azonban még több oly hazai iparcikkeknek, melyeknek exportképességétől sokat remélhetünk, így például kiállításra várnak még; a bányászati és kohászati cikkek, gépek és gépkészítmények, erdészeti és fapari cikkek; különösen obajdant lenne a faszerszámok, fadóbozok csomagoló ládák, tulipános ládák, fakalacsogymekjártéskerek kiállításai, melyek a mellett, hogy nagyon is alkalmas exportcikkek lennének, a helyi fogyasztásban és kelendőséggel bírhatnának; hiány van az építési anyag mintákban, a butoriparban és a dekoratív lakás berendezési cikkekben; a háztartási és konyha felszerelési cikkek, fűdőberendezések, világítási eszközök és fűtőkészülékek, arany ezüst és chinaezüsttárgyak szintén gyakorlati értékkel bírhatnának, s könnyen találhatnának vevőkre. — Hiányosan vagy éppen nem látjuk képviselve a bőr- ipari, a járó műveket és ezek alkatrészeit istálló felszerelési cikkek, hangszereket. — Sikeres járhatna a taneszközök, tudományos műszerek, sebészeti eszközöknek kiállítása is.

A fumei állandó kiállítás már a mai berendezésével is a legbiztosabb kilátást nyújtja arra nézve, hogy a hazai iparkisebbség nagyobb érdekeinek hathatós előmozdítója lesz.

Helyi és különféle hírek

József főherceg kegyelele. A Fiumében időző József főherceg értesülvéen főudvarmestere, br. Nyáry Adolf haláláról, annak özvegyéhez a következő nemes lelkületű levelet intézte:

Nagymeltságu asszonyom! Az isteni gondviselés pótolhatlan veszteséggel sújtott minke, midőn öntől szeretett férjét, főleg legjobb és leghívebb barátomat jobblétre hívta. Tejes szívvel osztom önnek mély fájdalmát, mert huszonegy évi együttlélet alatt jól ismertem meg a boldogult nemes lelkét és legbensőbb háláérzelmim kísérő a tulvilágha. Adjon a jó Isten önnek erőt ezen súlyos csapás eltűrésére, midőn vigaszról szó sem lehet. Nagymeltságuodnak őszinte tisztelője Fiumében 1891. 26/II. József főherceg.

Fésüs Béla m. kir. miniszteri tanácsost a fumei m. kir. kormányzóságnál

e hó 5-kén fogadta Ő felsége a király kihallgatáson; Fésüs Béla ez alkalommal közönte meg miniszteri tanácsos-sá történt kinevezését.

Személyi hírek. Báró *Schossberger* Nándor, *Engel* Pál a „Magyar kereskedelmi társaság” igazgatói a társaság ügyei érdekében Fiumében időznek. — *Déri* Miksa hazánkfia a bécsi villamos társaság megbízottja városunkba érkezett.

Márczius 15-ke. A nemzeti kegyeletnek emlékeztetés ünnepét a márczius 15-kének év fordulóját ez évben a kikötővárosban is megünnepelik. — Az ünnepély alkalmára, mint értesülünk egy bizottság alakult, mely a szükséges előintézkedéseket fogja megenni. — E bizottság kezdetben fátylós zenével körmenetet tervezett, e tervéről azonban a legtöbb időben lemondott. Mi is a mellett vagyunk, hogy az ünnepély melyen fumei polgártársaink közül is számosan kívánnak részt venni, lehetőleg nagyobb zaj, és a nyilvánosság kizárásával történjen meg; a mennyire örvendének ugyanis, hogy a márczius 15-ke, melyet partkülönbség nélkül ünnepel meg a nemzet, lehetőleg nagyszerezőn tartassék meg, nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt az elemeket, melyek a nyilvános demonstrációt esetleg kihívásnak tekinthetnek, s melyek sajnos incidensekre szolgáltathatnának okot. Jöjjünk össze minél többen esőndes körben, s lefolyhatik az ünnepély a nélkül, hogy annak magasztosságát a legesélyesebb mértékben is kockára tettük volna.

A képzőművészeti kiállításból. — A képzőművészeti kiállítás, melyet a megnyitás napjától kezdve lapunk zárta megközelítőleg ezer személy látogatott meg, még e hét folyamán lesz nyitva, a bevételek ez ideig mintegy 600 frtot tesznek ki. — Örvendetes tény gyarvánt említhetjük föl, hogy gróf *Zichy* Ágost kormányzón kívül, még mások is szándékoznak egyes képeket vásárolni különösen figyelemre méltó azonban az a körülmény, hogy a polgárok a városi múzeum részére akarnak egy becsesebb festményt aláírások útján megvásárolni. Eddig hét képet szemeltek ki, hogy közülök a műterők ítélete alapján, egyet megszerzzenek.

A magyarországi kárpátgyesület fumei osztagának elnöke lapunk útján kéri föl az egyesület tagjait, hogy a mai nap folyamán (vasár.) d. u. 1/3 órakor testületileg tekintsek meg a hazai képzőművészeti kiállítást; gyülekezési hely a „*Grande kávéházban*”. — A Kárpátgyesület tagjait a kiállítás megtekintése egyébiránt már abból is akből is érdekelheti, mert a kiállításban több szép festmény van, melynek tárgyát a Kárpátok szolgáltatják. A kiállítás látogatása folytán, a egyesület tagjai által a ma délutánra tervezett kirándulás természetesen elmarad.

Nagy tűz Fiumében. E hó 5-kén háromszor is kivonult tűzoltó egyletünk, azonban mindannyiszor szerencsére nagyon kevés munkája akadt, a mennyiben két veszély nélküli kéménytűzön kívül, egy csekélyebb jelentőségű szobátűz okozott minden alap nélkül nagyobb ijedelmet. Az esti órákban negyedszer riasztották föl a lakosságot a vészjelek, s ezúttal fájdalom, nem hiába. — A halesarnok felől kezdetben fölemlmelkedett magas sűrű füstoszlopot csakhamar vérvörös lángok váltották föl, melyek a tengerpart környékét s a közelébe eső utcákat és tereteket megvilágították. A tűz a Gorup-féle palota előtti szabad téren, a tengerparton a Barbieri-féle faraktárban üttött ki oly nagy erővel terjedt, hogy néhány pillanat múlva az egész telep lángokban állott. — A nagy veszély mellett, szerencsére szélesed volt, különben a tűz nagy károkat okozhatott volna.

Rövid időre a tűz kiütése után a helyszínen termettek a városi tűzoltók Dr. *Zotti* parancsnoksága alatt, s

azonnal hozzáálltak a bőszelem megfékezéséhez; a tűzoltókkal egyidejleg megjelentek a honvédek *Liszky* százados és a közös hadseregbeli katonák. . . .

vezetése alatt; *Nyiró* Gábor révkapitány gyors intézkedése folytán csakhamar megjelentek a vészszínhelyén a m. kir. révkalauzok is *Crespi* révhadnagy vezetése alatt, s a *Walsers* féle a gőzfecskendő oly nagy erővel működött, hogy a tűz, melyet a kisebb szivattyúkkal megfékezhető nem lehetett nem volt többé veszélyes aszomszédos fáttelepekre és kisebb nagyobb épületekre; erőlesen segédkeztek a nehéz munkában a rizshántoló és rizskeményítő gyárnak, továbbá a kö-lajfinomító telepek derék tűzoltói valamint a m. kir. pénzügyőrök is.

A vész színhelyén megjelentek gróf *Zichy* Ágost kormányzó, *Ciotta* polgármester, *Ivanossich* ezredes, *Seemann* a hadi tengerészeti akadémia parancsnoka *Biscontini* *Szobovics* p. ú. tanácsos.

Halálozás. *Minach* Benedek köztisztviselő álló hajótulajdonos és birtokos e hó 5-kén Lovranában 63 éves korában elhunyt. — A boldogult, ki városunkban általában, és különösen a tengerész körökben köztisztviselőnek örvendett, még néhány év előtt, mint városi képviselő is élénk tevékenységet fejtett ki városunk közügyei körül; csak rövid ideig betegeskedett, s halála csaknem váratlanul köszöntött be. — Hült tetemeit a Fiumével szomszédos vol scái családi sírboltban tegnap márczius hó 6-kán délután helyezték örök nyugalomra közrészvét mellett. A temetésre Fiuméből is nagyobb számú és előkelő közönség randult ki.

Tengeri egészségügy. — A maltai kormányzó, az ottani egészségügyi hatóság meghallgatása után f. évi január 17-én rendeletével a magyar és osztrák kikötőkből jövő hajók ellen fönállott orvosi vizsgálatot megszüntette.

Átalakítások a magyar kir. tengerészeti palotán. A m. kir. tengerészeti hatóság palota külső falairól a közelmúlt napokban kezdték meg a terracotta díszítések lebontását. E díszítések, habár nagyon emelték a palota külsejét, a legutóbbi nedves és hideg tél alatt annyira megereszkedtek, hogy nem egyszer hullott le egy-egy nagyobb darab az épületről a kövezetre. A m. kir. tengerészeti hatóság aztán, hogy minden esetleges balesetnek elejét vegye, nagyon is helyesen intézkedett, hogy a terracotta díszítéseket, leszedjék.

Új kiviteli Keleti-Indiába. *Janni* H. triestri lakos, ki több évig tartózkodott Kelet-Indiában, elhatározta, hogy a triestti kelet-indiai kereskedelmi forgalom előmozdítása céljából „The East-India Trading Agency” név alatt Triestben kivüli céget alapít. A cég egyúttal a kelet-indiai behozatallal is foglalkozni.

Hajózási segélydíjak Franciaországban. A 1889 évben a Franciaországban kiosztott a vitorlás hajók segélyezésére kiosztott díjak 8.586.531 forintot tettek ki.

Felölös szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Étterem átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a f. évi márczius hó 1-től kezdve a „*Hôtel de la Ville*” étkező termét átvettem, — s azt az igényeket kielégítően berendeztem. — Minden főrekvém oda fog terjedni, hogy vendégeim, úgy az ételek mind az italok tekintetében a legpontosabb kiszolgáltatásban részesüljenek. — A közönség támogatását kérve, kitűnő tisztelttel

Kratochwill Eduard
a *Ziegler*-féle „Grand Restaurant” volt főpinczére.

Alapított 1858. Kivétel az összes világrészekre.

József főherceg és kir. Fensége udvari szállítója.

Első magyar gép- és tüzelő-szerek gyára, harang- és érc-öntőde.

Walser Ferencz

BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 66.

készít tüzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízfordító kocsikat stb., tüzelő szállító kocsikat, öntöző készülékeket magas nyomású vízvezetékhez, légszűrő-fecskendőket (Extintoreket), tüzelő létrákat (a legnagyobb toló létrától a legkisebb kézi létráig), tüzelő omnibuszok és tüzelőgépek szerkesztését, tüzelő gépi felszereléseket, gőzszivattyúkat, kútszivattyúkat, borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-szivattyúkat, légnomásmű-pöcögődtisztító készüléket, érczhangokat minden nagyságban (az eddigi előlított legnagyobb 9700 kilogram), érczöntvényeket vasutak, szőlők és gyárak számára, elvállal teljes víz-művek és magán vízvezeték építését és felszerelését, nyilvános gőz- és kádfürdők berendezését, cseteket és bármennyű közegészségügyi tárgyak szállítását.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve

Levelezés magyar, német, francia, olasz, szerb és román nyelven

tisztelt közönséget értesíteném, van szerencsém a főmvezett helyiség törzsvendégeinek, s egyáltalán mindazon t. uraknak támogatását kérni, kiket valaha főpinczéri minőségben szerencsés lehettem kiszolgálni. Hogy a „Tirolese“ konyhája a jövőben növekedő jó hírnévnek örvendhessen, gondoskodtam kitűnő konyhai személyzetről s úgy a speciális fiumei mind pedig a magyar ételek izletes elkészítésére figyelemmel leszek. — A fiume vidéki tiszta kezelő-borokon kívül különböző bel- és külföldi borokról is nagy választékban van gondoskodva.

Maradtam kiváló tisztelettel

Fiume, 1891 március 4.

Blaschovic Román vendéglős.

100 Márka

fizettetik minden tudóbajosnak, ki a világhírű maláta készítmény használásával biztos javulást el nem ér. Köhögés, rekedtség, asthma, tüdő- és légcsőhurut kiütés stb. már néhány napi használat után elmúlnak; szájak alkalmazzák kitűnő sikerrel. E maláta készítmény nem titkos szer, hanem maláta és tengeri vegyületekből állítottak elő. A legmagasabb hatóságoktól bizonyítványok állnak rendelkezésre. Ár: 3 üveg ládában 3 ft., továbbá 5 ftos, 12 ftos 9 és 6, szállítványok ZENKNER ALBERT, a maláta készítmény feltalálója, Berlin (26).

„TIROLESE“ étterem átvétele.

A „Tirolese“ étkező termet, mely Fiumében régi időkben fogva jó hírnévnek örvendett, e hó 5-kén vettem át. Midőn erről a

Sternberg Armin
hangszeripartelepe
BUDAPEST
VII. kerépesi-ut 36 szám

Lédeczy Sándor
zongora gyára és raktára
BUDAPEST,
(Hatváni utca 8 szám).

Egyedüli hazai zongoragyár

PSEPHOFER J.-FELE GYÓGYSZERTÁR

BÉCSBEN, I. KERSINGERSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdacsook,

ezelőtt általános labdacsook neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észerezen be nem bizonyították volna. Evtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van esél, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet volna ne található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi szerül ajánlatnak és ajánlottak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epizavarok, májbajok, kólika, vértőlulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán meg a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytán hozzáuk intéztek, ezen helyen csak néhányat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierbaek, 1888. október 22. én.

Tekintetes Úr!

Aláírt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldjen sziveskedjék.

Neuriter Ignáz, orvos.

Hrasche, Flódnik mellett, 1887. szept. hó 22. én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Ön ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

K. Alfie Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9. én. Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynőm nevében. Az illat 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már életét is megunta, melyről egyébként le is mondták, midőn véletlenül egy dobozt kaptott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használatára folytán tökéletesen gyógyult.

Legjobb tisztelettel
Weinzeitel Josefa.

Eichengraberamt, Gfö mellett, 1889. március 27. én.

Tekintetes Úr!

Aláírt ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztanom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsook érteke felett és azok, a hol csak alkalman nyílik, a szenvedőknek legmégsebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel feltalálom, s Teljes tisztelettel!

Hahn Ignáz.

Geischdorf, Kollach mellett Szilézia, 1886. okt. 8. án.

T. Úr.

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldjen sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csak a Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához“ címzet gyógszertárban, Bécsben I. Singersstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacso tartalmú doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 ft 05 krba kerül bérmentelen utánvételi küldésnél 1 ft. 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbiek beküldésnél (mi legelőbban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 2 ft. 25 kr., 2 csomag 2 ft. 30 kr., 3 csomag 3 ft. 35 kr., 4 csomag 4 ft. 40 kr., 5 csomag 5 ft. 20 kr. és 10 csomag 9 ft. 20 krba kerül.

Amerikai kösvénykenőes,

gyors és biztos hatású, legjobb szer minden kösvényes és ezúsz bajok u. m. gerinczagybántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, fülzaggatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőes,

Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve Egy elegánsan kialakított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz,

szűrés által okozott sebeknél, mérges dagadtoknál, fülkukac, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer 16n kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam

Pserhofer J.-től. Sok gorka és minden idült sebre, mint legbiztosabb sebes elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Ütifüvedv,

egy általános ismert kitűnő házi szer hu ut a fagyos 1 üvegeske ára 50 krajczár; 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-essenzia (prágai esőppel),

megrendelt gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só,

Bullrich A. W.-től. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m: felfúvás, szédülés, gyomorgröcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint 50 kr.

Anol csodabalszam,

1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen.

Ezen por megszünteti a lábizzadást s az általában képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábhelet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 65 kr.

Golyva balszam

kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr. bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só

kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál 1 csomag 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerelhetők. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközölhetők és a pénz-szeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvételi küldetnek. — Bérmentve csak oly esetben történik s küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utnoztatnak; ennek következtében kéretik csak Pserhofer J. féle vértisztító labdacsokat követelni és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati útatisása a Pserhofer J. névalírásal fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírásal vörös színben van ellátva.